



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 14 grudnia 2011 r.

LPO-4101-28-02/2011
P/11/094

**Pan
Bartłomiej Gruszka
Dyrektor
Wielospecjalistycznego Szpitala
Miejskiego im. J. Strusia
w Poznaniu**

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (zwanej dalej ustawą o NIK¹), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim im. J. Strusia w Poznaniu kontrolę funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego w latach 2009–2011 (do 23 listopada).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 grudnia 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia organizację i finansowanie medycznych działań ratowniczych udzielanych w Wielospecjalistycznym Szpitalu Miejskim im. J. Strusia w Poznaniu (Szpital).

1. Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR), działający w strukturze organizacyjnej Szpitala zarejestrowany został w rejestrze Wojewody Wielkopolskiego jako jednostka systemu ratowniczego. Wydzielone obszary SOR były zlokalizowane i zorganizowane w sposób pozwalający na wykonywanie zadań polegających na wstępnej diagnostyce oraz podjęciu leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji funkcji życiowych osób, które znajdują się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego. Kierownik, pielęgniarka oddziałowa oraz pozostała kadra medyczna zabezpieczała prawidłowe funkcjonowanie SOR. Z wyjątkiem posiadania na stanowiskach resuscytacyjnych aparatów do powierzchniowego ogrzewania pacjentów, SOR spełniał wymagania określone w obowiązującym do dnia 8 listopada 2011 r. *rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie szpitalnego oddziału*

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

ratunkowego² w zakresie lokalizacji i organizacji oddziału, zatrudnienia kadry medycznej, a także wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną. NIK zwraca jednak uwagę, że brak wymaganego wyposażenia stwierdzony został przeszło półtora roku temu podczas kontroli Szpitala przeprowadzonej przez Wielkopolski Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia w Poznaniu (NFZ). O nierzetelnym działaniu zastępcy Pana Dyrektora świadczy natomiast to, że przez ten okres nie uzupełniono brakującego wyposażenia, pomimo zobowiązania w tym zakresie zawartego w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne NFZ.

2. Funkcjonujące w Szpitalu od 1 kwietnia 2011 r. centrum urazowe zostało ujęte w wojewódzkim planie działania systemu ratownictwa medycznego. Z ustaleń przeprowadzonej przez NFZ w połowie br. kontroli Szpitala wynikało, że centrum urazowe nie spełniało wymagań określonych w *art. 39b pkt 3a, 3c i 4 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym*³ oraz § 2 ust. 1 pkt 5 i § 4 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 czerwca 2010 r. w sprawie centrum urazowego*⁴. W szczególności NFZ stwierdził, że centrum urazowe nie zapewniało gotowości co najmniej dwóch stanowisk intensywnej terapii do udzielania świadczeń pacjentowi urazowemu, czynnej całą dobę pracowni endoskopii diagnostycznej i zabiegowej oraz pracowni laboratoryjnej, całodobowego dostępu do badań rezonansem magnetycznym, a także lekarza SOR (w składzie zespołu urazowego) posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie medycyny ratunkowej. Od wyeliminowania przez Szpital stwierdzonych nieprawidłowości, NFZ uzależnił rozpoczęcie finansowania świadczeń zdrowotnych udzielanych w centrum urazowym. Zadeklarowane przez zastępcę Pana Dyrektora działania (polegające na adaptacji pomieszczeń i budowie niezbędnej infrastruktury, szkoleniu personelu w celu umożliwienia całodobowego dostępu do badań rezonansem magnetycznym, realizowaniu specjalizacji z zakresu medycyny ratunkowej dla sześciu rezydentów) wskazują, że nastąpi to dopiero w 2012 r.

W czerwcu 2011 r. na terenie Szpitala, zakończona została budowa lądowiska dla śmigłowców, realizowanego w ramach projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Lądowisko do czasu kontroli NIK nie było użytkowane, bowiem nie została zakończona procedura akredytacyjna Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

3. Wpływy uzyskane przez Szpital w latach 2009 – 2011 (trzy kwartały) z tytułu świadczeń zdrowotnych udzielonych w SOR nie zrównoważyły kosztów tych świadczeń. Wykazany przez Szpital deficyt środków finansowych w stosunku do poniesionych kosztów wzrósł z 41,9% w 2009 r. do 47,3% w 2010 r. i 56,8% w okresie trzech kwartałów 2011 r.

W ocenie NIK o wysokości tego deficytu decydowała (poza wyceną świadczeń przez NFZ) przede wszystkim wzrastająca liczba pacjentów przyjętych w SOR, w tym pacjentów nie kwalifikujących się do udzielenia im medycznych świadczeń ratowniczych. Liczba pacjentów przyjętych w SOR wzrosła z 37.476 w 2009 r. do 38.770 w 2010 r. i 38.008 w okresie do 30 października 2011 r. Ustalenia kontroli NIK wykazały, że co trzeci pacjent,

² Dz. U. Nr 55, poz. 365

³ Dz. U. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 118, poz. 803

któremu w 2011 r. udzielono świadczeń zdrowotnych w SOR, nie znajdował się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, a w zw. z tym nie wymagał podjęcia leczenia w zakresie niezbędnym dla stabilizacji jego funkcji życiowych. W takiej sytuacji, pacjentom tym powinny być udzielone świadczenia w ramach poradni lekarza rodzinnego, poradni specjalistycznych lub nocnej i świątecznej pomocy doraźnej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- niezwłoczne wyposażenie stanowisk resuscytacyjnych w SOR w aparaty do powierzchniowego ogrzewania pacjentów,
- dostosowanie funkcjonowania centrum urazowego do wymogów określonych w ustawie o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie centrum urazowego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, działając na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.